

Asia: VN/17575/2021

Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne muutosehdotuksista alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä lausuntopyynnöstä liittyen hallituksen esitykseen ns. SORA-säännösten muuttamisesta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Kannatettavaa

EK pitää esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavana. Esitetyt koulutuksen järjestäjän tiedonsaantioikeudet vaikuttavat olevan riittävän laajoja ja huumausainetestauksen liittyvät esitykset selkiyttävät nykytilaa. Kannatettavaa on myös Valviran kanssa tehtävän yhteistyön tiivistyminen.

Tarkennettavaa tai muuten huomioitavaa

EK:n näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista huomioida opiskeluoikeuden pidättämiseen liittyvissä pykälissä myös tapaukset, jossa opiskelija viivyyttä tai muutoin jättää toistuvasti menemättä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin. Nykyinen kieltäytymistä koskeva muotoilu on tulkinnanvarainen siltä osin, että opiskelija voi halutessaan tahallisesti vältellä tarkastusta tai tutkimusta pitkäänkin yksinkertaisesti perumalla ja siirtämällä eteenpäin jo sovittuja tarkastusaikoja.

EK näkee myös tärkeänä, että opiskelijalla tulisi olla velvollisuus ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle, mikäli hänen rikosrekisterissään tapahtuu opiskeluaikana muutoksia. Tiedonsaantioikeus vireillä olevista opiskeluoikeuden peruutusprosesseista, jotka eivät ole johtaneet päätöksiin, tulisi olla esitettyä pidempi.

Esityksen vaikutukset koulutusjärjestelmän kokonaisuuteen

Hallituksen esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Esitetyt muutokset tuovat kuitenkin mukanaan hallinnollista lisäkuormaa. Tällä hallituskaudella on tehty jo useampia lainsäädännön uudistuksia, joilla koulutuksen järjestäjien hallinnollista kuormaa on pala kerrallaan lisätty. EK pitää tärkeänä, että koulutuksen järjestäjien hallinnollista kokonaisuormaa arvioitaisiin hallituksen esityksiä tehtäessä, ja tavoitteeksi otettaisiin hallinnollisen kuorman keventäminen.

EK pitää opetus- ja kulttuuriministeriön esitystä menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa erittäin ongelmallisena. Kiusaamisen ehkäisyä koulutuksessa koskevan lakiesityksen HE127/2021 vp ja perustuslakivaliokunnan kuulemisen (PeVL 48/2021 vp) myötä opetus- ja kulttuuriministeriö esittää laissa ammatillisesta koulutuksesta 93 §:n mukaan, että yksityisoikeudellisella ammatillisen koulutuksen järjestäjällä ei ole oikeutta erottaa oppivelvollista opiskelijaa. Perustusvaliokunta tulkitsee erottamisen merkittäväksi julkisen vallan käytöksi, minkä vuoksi erottamispäätöksen tekijän tulisi olla koulutuksen järjestäjän kotikunnan monijäseninen toimielin.

Tilanne on yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja myös opiskelijoiden näkökulmasta kohtuuton. Heitä ei kohdella yhdenvertaisesti suhteessa muihin yksityisoikeudellisiin oppivelvollisten kouluttajiin eikä suhteessa kunnallisiin toimijoihin. Erityisen ongelmallinen tilanne on niiden yksityisten koulutuksen järjestäjien kannalta, jotka toimivat valtakunnallisesti.

Opiskelijoiden oikeusturvan kannalta on täysin kohtuutonta, että esimerkiksi Oulussa asuvan nuoren asuntolasta erottaminen käsiteltäisiin Helsingin kaupungin asettamassa monijäsenisessä toimielimessä, vailla ymmärrystä ja tietämystä paikallisesta tilanteesta.

Voitte arvioida muutosehdotusten vaikutuksia alla olevaan tekstikenttään

-

Heikinheimo Arja
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Vieltojärvi Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK